

"Halálraítélt nemzedék tagja"

Mindszenty hercegprímás 1947-ben az Új Ember szerkesztőségében, hátul Melocco János

Melocco Miklós sokirányú és figyelemre méltó Belső tárlat című kötetében bukkantunk rá egy megrázó fejezetre, amely bennünket, az Új Ember munkatársait is közelről érdekel, sőt súlyosan érint.

Sokak számára nem ismert tény, hogy az országos nevű szobrászművész édesapja, Melocco János az Új Ember segédszerkesztője volt 1945-től egészen 1950 végéig, lefogatásáig. A személyével kapcsolatos kommunista koncepciók során halálbüntetést róttak ki az ártatlan emberre, és az ítéletet éppen ötven esztendővel ezelőtt hajtották végre.

Nemcsak egy európai műveltségű, páratlan tehetségű író-típus szerkesztőt veszített el a keresztény társadalom, hanem a félelmet, az üldözöttség érzetét is igyekeztek elmélyíteni mindazokban, akik nem a moszkovita bitorkok oldalán álltak, s hitet tettek magyarságukért, keresztény eszmeiségükért, mint ahogyan Melocco János tette a gyakorlatban éppúgy, mint színvonalas írásaiban.

Melocco Miklós, a mártírsorsú szerkesztő fia ezúttal nemcsak a barbár, igaztalan ítélet jogos bírálata tárja elénk, hanem arról a méltatlan "leiratról" is szól, amely már az 1990-es, úgynevezett rendszerváltás évében érkezett a Melocco családhoz.

A hivatalos, katonai bíróságról érkező írás rideg sorokban közli a tényt, hogy a Melocco János elleni ítéletet 1990 májusától semmisnek kell tekinteni. S itt adjuk át a szót a szobrászművész fiúnak.

"A legolcsóbb particédula nyomtatvány is tiszteletben tartja a halottat, tiszteletben tartja a gyászolókat, és tisztességes szöveget nyomtat, amit csak ki kell tölteni. Ez a megkapott és lepecsételt, és le eskázott klozetpapír ingerlően nem vesz tudomást arról, hogy miről van szó. Sértő módon kihozza a kultúremberből az ököljogra vágyó aljas embert, és tűrhetetlenül semmisnek tart egy végrehajtott halálos ítéletet..."

"A koncepciók perек azt a koncepciót jelentették, hogy az engedelmes rabszolgának nem alkalmas embereket ki kell irtani. S minthogy ezek a perек, ez a koncepció természeténél fogva félt és biztosra ment, fajtákban jelölték meg ellenfeleiket és megöltek olyanokat is, akiket nyugodtan élve hagyhattak volna, mert személy szerint nem jelentettek számukra veszélyt"...

Melocco János, ahogyan fia jellemzi - és mi, akik ismertük és nagyra becsültük, ugyancsak tanúsíthatjuk: szeretett és tudott is élni, de a szabadság érzete nélkül nem tudott. Életvitelére, hitére és bátorságára jellemző, hogy a nyilasok is (szerencsére sikertelenül) üldözték, életére törtek. "Halálra ítélt nemzedék tagja volt Európának ebben a térségében, akit a műveltsége védett, amíg védhette..."

Tisztelettel és szeretettel emlékezünk Melocco Jánosra, (néhányan, akik még személyesen ismertük és szót válthattunk vele) és azok is akik kivételes szellemének nyomait követhették írásaiban és a róla szóló emlékezésekben.

Szeghalmi Elemér